

Til
Psykisk helse- og rusklinikken
Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN)
Ref: Eirik Stellander

Hvite Ørn Norge
Wergelandsveien 1-3
0167 Oslo
Org.nr.: 993 278 319

Høring – Framtidig klinisk struktur for Psykisk helse- og rusklinikken

Høringsforslaget fremstår svært omfattende og konsekvensene er krevende å sette seg inn i sin helhet, vi velger derfor å forholde oss til det som er aller viktigst for våre medlemmer og pasientgruppen vi representerer som brukerorganisasjon.

I forslaget ute til høring er Medikamentfritt Behandlingstilbud, (MFBT), foreslått nedlagt eller omgjort til et konsultasjonsteam.

Hvite Ørn har fulgt med på utviklingen av MFBT over hele landet siden starten i 2017, og deltok på UNNs offisielle åpning sammen med Helseminister Bent Høie på Åsgård 31 januar 2017. Vi har sett viktigheten av egne enheter det fagfolk kan holde seg til en arbeidsmetode og rendyrke denne. Å ha medikamentfrie forløp i det ordinære tilbudet har vist seg å ikke fungere, dette fordi der utvikles ikke samme gode kunnskap som i et dedikert fagmiljø. Det sier seg selv at skal MFBT fungerer godt må dette foregå på egne enheter der alle fagfolk jobber under samme modell og har et glødende engasjement for å hjelpe dem som ønsker en tilnærming uten medikamenter.

I punkt 4.6 i «Opptrappingsplanen for psykisk helse» (2023-2033)¹ omtales medisinfrie behandlingstilbud under avsnittet «Riktig bruk av legemidler»:

«Medisinfrie behandlingstilbud har en naturlig plass i en moderne, pasientrettet psykisk helsetjeneste. Den videre utviklingen av tilbudet bør skje i nær dialog mellom fagmiljøene, brukerne og pårørende.»

Skal denne føringen tilfredsstillende er det helt nødvendig med egne enhet slik det har vært på Åsgård i snart syv år. En nedleggelse/omgjøring til konsultasjonsteam vil føre til tap av et stabilt og attraktivt kompetanse- og fagmiljø, og at en arena for forskning og kompetanseutvikling innenfor feltet vil bli borte. Det tar tid å bygge opp solide fagmiljøer og å forske på nye behandlingsmetoder. MFBT er en viktig og nødvendig arena for videre forskning på, og videreutvikling av, gode medisinfrie tilbud. MFBT kan utvides kapasitetsmessig snarlig og kan også være et viktig bidrag til klinikkens behov for tilbud til nysyke. UNN har med opprettholdelse og videreutvikling av tilbudet fortsatt mulighet til å være i front på dette området.

Vi mener at i den framtidige kliniske struktur, må det i tillegg til opprettholdelse av MFBT på Åsgård utvides til en avdeling for akutt behandling av psykose. I Finland har Jakku Seikulla erfaring med metoden «Åpen dialog» helt siden midten av 80-tallet.

Evaluering av «Åpen dialog» som behandlingsmetode viser at 85 prosent av personer som opplever en første gangs psykose kommer seg uten bruk av medisin. 20 år med behandlingsmodellen har ført til at schizofreni er i ferd

---

¹ Opptrappingsplan for psykisk helse (2023-2033)

<https://www.regjeringen.no/contentassets/0fb8e2f8f1ff4d40a522e3775a8b22bc/no/pdfs/stm202220230023000dd/dpdfs.pdf>

med å forsvinne som diagnose. Behandlingsmodellen forebygger et "kronisk" forløp av problemene (Strand, 2011²).

Dette viser at den mest bærekraftige og samfunnsøkonomiske måten gi behandling på, er faktisk medikamentfri behandling. Dessuten gir også dette langt bedre livskvalitet og fungering for pasientene på lengre sikt, noe medlemmene i Hvite Ørn som har erfart dette kan understreke.

Hvite Ørn vil også nevne at om mennesker i psykose får et reelt og godt utbygget alternativ til antipsykotika, ville behandlingsapparatets behov for tvangsbruk blitt drastisk redusert, da vi vet at veldig mange som motsetter seg medikamenter hadde valgt en annen tilnærming helt frivillig.

Avslutningsvis vil vi minne om at MFBT på Åsgård er et av svært få behandlingstilbud som tilfredsstillt kravene til en rettighetsbasert psykiatri i tråd med de sterke føringene fra FNs menneskerettighetskommisær, WHO og Europarådet. UNN må derfor utvide disse tilbudene og ikke legge ned det fremste fagmiljøet i Norge. Dette er fremtiden!

Viser også til Fellesaksjonen for medikamentfrie tilbud sitt høringssvar som Hvite Ørn er en del av.

På vegne av Hvite Ørn Norge

Jan-Magne Tordenhjerter Sørensen, styreleder

---

² Harrow, Tong, Job "Twenty year effect of antipsychotics in schizophrenia and affective psychotic disorders"08.03.2021.